

भविष्यवाणी

-उज्ज्वल जी.सी.

राष्ट्रको वर्तमान दुर्दशाप्रति चिन्तित हुँदै आ-आफना भनाइहरु प्रस्तुत गर्न स्वास्थ्य, शिक्षा, बेरोजगार, गरिबी, सत्य र भविष्यलगायत नाम गरेका व्यक्तिहरु एकै स्थानमा भेला भए।

सर्वप्रथम स्वास्थ्यले आफ्नो विचार पोख्यो - “पौष्टिक तत्व नपाए पनि पहिला त रिष्टपुष्ट र निरोगी नै थियौं हामीहरु। ती दिनहरु कहाँ गए आज ? जनस्वास्थ्यका लागि विदेशबाट निकै अनुदानका भारीहरु भित्रिए पनि स्वास्थ्य सुविधा गाउँ-गाउँसम्म पुग्न सकेको छैन। शहरमा मात्र अस्पतालहरु बनेर के गर्ने ? हामी गाउँलेहरु एक पोको जीवनजलको अभावमा मृत्युलाई अंगाल्न बाध्य भएका छौं।”

सँगै बसेको गरिबीले बोल्थ्यो - “ हेर्नुस् न ! बाह्र-तेह्र वर्षअघिसम्म हामीसँगै हलो जोत्दै,घाँस-दाउरा बोकी हिँड्ने धूर्तप्रसादले नेता भएर सिंहदरवार छिरेपछि ५०/६० लाख पर्ने गाडी, ७०/८० लाख मूल्यका महल र १ करोडजति नगद जोडिसक्यो भन्छन्। तर हामी सधैं उस्ताका उस्तै। न एक छाक मीठो खान पाएका छौं, न एक भुत्रो लाउन पाएका छौं। पसिनाका धाराहरु बगाउने सुक्खा डाँडा-पाखाहरु यिनै हुन् क्यारे। फेरि यसमा रोपेको परिश्रम आफूले मात्र खान पाए वर्षौंदिनसम्म पेट त भरिन्थ्यो नै। यदि सबैको पेट भरिएको भए आज देश यस्तो हुन्थ्यो र ? ” गरिबीको कुरा नटुङ्गिदै शिक्षा बर्बराउन थाल्यो- “हामीले दुई अक्षर पढ्न सकेका भए धूर्तप्रसादजस्ताले नेता बन्न के पाउँथे र यो मुलुकमा ? ‘लाटोको देशमा गाँडो तन्नेरी’ भनेभैँ कालो अक्षर भैँसीबरावर ठान्ने हामीहरुजस्ताका नेताले देशमा सबैलाई शिक्षित बनाउनुपर्छ भनेर के सोच्यो ? गाउँमा विद्यालय भएर मात्र के गर्नु ? न पढाउने शिक्षकहरु राम्रा छन्, न विद्यार्थीहरुले कुनै भौतिक सुविधा नै पाएका छन्। शहरमा मात्र राम्रा-राम्रा कलेज र बोर्डिङ्ग स्कूलहरु भएर के गर्नु ? हाम्रा भुराहरुले पढ्न पाएका छैनन्। हुनेखानेका छोराछोरीहरु अझ विदेशमै गएर पढ्छन् रे ! राम्रो शिक्षा सबै नेपालीले पाएका भए आज देश कस्तो हुन्थ्यो होला ? ल भनौं त साथीहरु। ” सबैजना अमुक भए।

अनि बेरोजगारले आफ्नो यथार्थ खोल्थ्यो - “ पढेअनुसारको जागिर सरकारले दिन सकेको भए हाम्रा प्रमाणपत्रहरु बाकसमा थन्काएर राख्न किन पर्थ्यो ? धूर्तप्रसादलाई हामीले जिताएर पठाउँ तर जागिर भने उसले आफ्नै साला-जेठान, भान्जा-भान्जीहरुलाई खुवायो। देशमा सबैले जागिर पाउने हो भने विदेशमा गएर पौरख किन खर्चिनुपर्थ्यो र ? देशप्रति वितृष्णा कहाँ हुन्थ्यो र ? ” भन्दै। त्यसपछि पालो आयो यातायातको। उसले भन्यो - “ हाम्रो देश भौगोलिकरूपमा विकट भए पनि प्राकृतिक दृष्टिकोणले अति सुन्दर छ। गाडीहरु गाउँ-गाउँमा पुगेका भए त्यहाँका वस्तुहरु हाँसी-हाँसी शहर बजार आइपुग्थे। जुम्ला,डोल्पा,मुगु,हुम्ला,मुस्ताङ आदिका स्याउ र जडिबुटीहरु शहर छिरेर पैसाको डोको गाउँतिर फर्कन्थ्यो। हवाई सुविधा भए पनि त्यसको उपभोग जो कुनै गाउँलेहरुले गर्न सकेका छैनन् क्यारे ! दुर्गम ठाउँका धेरै वासिन्दाहरु विरामी परे भने अस्पतालको मुख नदेखी किन मर्छन् ? देशका सबै भागमा सवारी पुग्ने हो भने यो देश स्वीट्जरल्याण्डभन्दा कम हुन्थेन। तर के गर्ने ? ‘आकाशको फल,आँखा तरी मर’ भनेजस्तो लाग्न सक्छन् मेरा कुराहरु। कि हैन ए साथीहरु ? ”

“भएको कुरालाई हैन कसरी भन्नु ?” भन्दै सबैले सहमतिका ताली बजाए।

यत्तिकैमा प्रजातन्त्र नाउँ गरेको व्यक्ति टुप्लुक्क आइपुग्यो। सबैले सम्मानपूर्वक राखे उनलाई। देशका बारेमा दुई शब्द बोल्ने आग्रह स्वीकार्दै उसले भन्यो - “ म के बोल्छु साथीहरु ? तपाईंहरुकै लागि म पहिला पनि आएको हुँ यो देशमा। आखिर बाध्य भई जानुप-यो। र, दोश्रो चोटि आएको पनि भ्रष्टाचारै तेह्र वर्ष पूरा भइसक्यो। यहाँका नेताहरुले मलाई चिन्नु,बुझ्न सकेनन्। सत्तामा पुग्न ‘तँझाड मछ्याड’ गर्दा म अचेल अति दुर्बल बनेको छु। कसलाई सुनाउने मेरो व्यथा ? एउटा पार्टीभित्र यहाँ एकले अर्कालाई सिध्याउने षडयन्त्र चल्छ। कुसीमा पुगेपछि नेताहरुले आफ्ना अतीत मात्र होइन, दुःखी जनताप्रतिको जिम्मेवारीसमेत विसर्छन्। कसै-कसैले भन्छन् - “ म आएपछि देश भन् विप्रियो रे ! थाहा छ तपाईंहरुलाई ? आ-आफ्नो अनुशासनमा पार्टीहरु बस्नेहुन् भने म स्वतः बलियो हुन्छु। संसारमा कसैले पनि मलाई मार्न सक्तैन। अनि मजस्तै हुन्छन् जनताहरु पनि। ”

‘त्यो त हो बा...!’ भने सबले।

यसपछि भविष्यले बोल्न के खोज्दै थियो,सत्यले तपाईं पछि बोल्नुस् भन्दै आफ्ना मनका कुराहरु निर्भिकताका साथ ओकल्ल थाल्यो - “तपाईंहरु सबैले देशको बारे आ-आफ्ना धारणाहरु राख्नुभयो। कसैको तर्क बेठीक भन्ने ठाउँ म देखिँनँ। बुद्ध जन्मेको देशमा आज हिंसा र आतङ्क मच्चिएकोले समपूर्ण नागरिकहरु चिन्तित छन्। तर यसको जिम्मेवार को त ? मलाई लाग्छ नेता र शोषकहरुका :

- भ्रष्टाचारी क्रियाकलाप

- अहम्

-गैरजिम्मेवारीपन

-पक्षपातपूर्ण व्यवहार

-दुराचार आदि... आदि।

हेर्नुस् त ! गाउँमा एउटा साहुले कति जनालाई ‘हली’ बनाएर राखेको छ। तराईमा जमिन्दारले कतिलाई ‘हरुवा’ बनाएर राखेको छ। ती निरीह ‘हरुवा’,‘हली’का छोरा-बुहारी साहु र जमिन्दारका पेवा बनेका छन्। हली र हरुवाहरुको मीठो खाने मुख हुँदैन, राम्रो लगाउने शरीर हुँदैन र बोल्ने कुनै अधिकार हुँदैन भन्ने मानसिकता छ उनीहरुमा। के यी कुराहरु ठीक हुन् ? हैनन्

अवश्य पनि । यहाँका जनता धूर्तप्रसादजस्तो फटाहा,असक्षम,कुनै नैतिकता नभएको व्यक्तिलाई मत दिएर जिताउँछन् । नेताका चुनावी नाराहरु र त्यसप्रतिका प्रतिबद्धताले सोभाहरुको मन पग्लिन्छ शायद । तर जितेर गएपछि आफ्ना जिम्मेवारीहरु सबै विसर्न्छ नेताले । मुसाबाट सिंहको ठाँट देखाउन कहिलेकाहीं आफ्ना चम्चाहरुलाई लिएर गाउँ पुग्छ । ३०/४० हजारको भोज भतेर खुवाउँछ,मतदाताहरुका 'नमस्कार' खान्छ र फर्किन्छ । चुनावका बेला फेरि जान्छ । मतदाताहरुलाई नमस्कार गर्छ, विभिन्न प्रलोभनहरु देखाउँछ, आवश्यक परे एक मतको लागि दुई ,चार सय तिर्छ । जनता त्यतिबेला उसका पूर्वचरित्रहरु सबै विसर्न्छन् । र, कोही बेच्छन् पैसामा आफ्ना अमूल्य मतहरु - एक छाक मीठो खाने लोभमा । नेता- शिक्षित, नैतिकवान, इमानदार, अनुभवी र त्यागी हुनुपर्छ भन्ने विसर्न्छन् उनीहरु । अब आफै सोच्नुस् साथीहरु ! वर्तमान स्थितिमा देश कसरी, किन पुग्यो भनेर । ”

सत्यको कुरा सुनेर उपस्थित सबैजना किंकर्तव्यविमूढ बने ।

अन्त्यमा भविष्यले अन्कनाउँदै भन्यो - “ सत्यले जे बोल्यो, त्यसप्रति तपाईंहरु सबैजना चनाखो हुनैपर्छ । सबै मिलेर एकअर्काले भोगिरहेका समस्या र अभावका ढिस्काहरु सम्पाउन सक्नुपर्छ । समय ज्यादै छोटो छ । यदि अल्छी गर्नुभयो भने भोलि तपाईंहरुले आफ्नो देश खोज्नुपर्ने हुन्छ । यो मेरो वाणी हो अर्थात् भविष्यवाणी । ”

सबैका यथार्थपूर्ण तर्कहरु सकिएपछि 'राष्ट्र जोगाउने जिम्मेवार व्यक्ति कहाँ,कसरी खोज्ने त ?' भन्ने एउटा प्रश्न जन्मियो । त्यसैले अर्को दिन पुनः विचार प्रस्तुत गर्ने अठोट बोक्दै आ-आफ्ना गन्तव्यतिर लागे उनीहरु ।